

Yeniden Değerleme Uygulamasına İlişkin Hatırlatmalar

7352 sayılı Kanunun 1. maddesiyle Vergi Usul Kanununa eklenen geçici 33. madde ile 2022 hesap dönemi ile 2023 hesap döneminin geçici vergi dönemleri **“enflasyon düzeltmesi şartlarının gerçekleşmediği dönem”** olarak kabul edildiğinden, yeniden değerleme uygulaması tekrar önemli hale gelmiştir.

Yeniden değerlemeye ilişkin;

- 1) VUK Geçici 31, (% 2 vergili)
- 2) VUK Geçici 32, (% 2 vergili)
- 3) VUK Mükerrer 298/A maddesindeki zorunlu Enflasyon Düzeltmesi (vergisiz)
- 4) VUK mükerrer 298/ maddesinde (vergisiz)

olmak üzere dört ayrı düzenleme mevcuttur.

VUK’un geçici 31. maddesi kapsamında yeniden değerleme ancak 31.12.2021 tarihine kadar yapılabildiğinden mükelleflerin 2022 yılında bu müesseseden yararlanmaları mümkün değildir. Ancak Geçici 31 inci madde kapsamında yeniden değerleme yapmamış ve bu imkndan yararlanamamış olan işletmeler için geç kalınmış bir durum yoktur, bunlar için Geçici 32. madde uyarınca 31.12.2021 tarihine kadar olan dönem için vergili yeniden değerleme imkânı devam etmektedir.

Geçici 32. maddesi ve VUK’un Mükerrer 298/ maddesi Kapsamında Yeniden Değerleme

VUK’un geçici 32. maddesi bir nevi geçici 31.madde ile mükerrer 298/ maddesi arasında geçiş görevi görmekte olup değer artışı üzerinden %2 vergi yükü getirmektedir. Verginin denmemesi halinde geçici 32. madde kapsamında değerleme yapılamamaktadır. Ancak %2 vergi ile değerleme sayesinde yazılacak amortisman giderinin yaratacağı vergi faydasını karşılaştırmak gerekir. Fırsat maliyeti vergi faydası lehine olan işletmelerin muhakkak uygulamayı tercih etmeleri gerektiği kanaatindeyiz.

VUK Mükerrer 298/ maddesi kapsamında yapılacak yeniden değerlemede ise oran 2022 yılı için %122,93 olup bu kapsamda beyan ve vergi ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Ayrıca VUK’un Geçici 32. maddesi kapsamında yapılacak yeniden değerleme, VUK’un mükerrer 298/ maddesi kapsamında yapılacak yeniden değerleme öncesinde ve sadece bir kez yapılabildiği için önemlidir. Dolayısıyla %2 vergili geçici 32. Madde ve vergisiz Mükerrer 298/ maddesi ile yapılacak yeniden değerleme imkanlarının ikisinden de ayrı ayrı yararlanılması halinde mükelleflerin çarpan etkisiyle avantajını katlaması ile sonuçlanacaktır.

Öncelikle belirtmek de fayda var. Tüm bu bahsedilen yeniden değerleme uygulamaları ihtiyaridir, zorunluluk bulunmamaktadır. Ancak, yeniden değerleme yapılması mükelleflere çok önemli vergisel avantajlar sağlıyor. Şöyle ki yeniden değerleme imkânı;

- Yüksek enflasyon dönemlerinde bilanço aktifindeki şirketin iktisadi kıymetini artırmakla birlikte hem bu varlıkların maliyetini artırıp amortisman yolu ile itfa edilmemiş kısımları için değerlenmiş bedeller üzerinden itfa edilmelerine, hem de elden çıkarma halinde değerlenmiş maliyetlerinin vergi planlamasında kullanımına imkan vermektedir.
- Ayrıca; yeniden değerleme sonrası ile öncesi arasındaki net değer artış farkının öz kaynakta yarattığı artış finansman maliyeti yüksek olan mükellefler açısından finansman gider kısıtlaması uygulamasının dışında kalmak açısından önemli bir imkan sağlayabileceği gibi şirketin özkaynağını arttırdığı için teknik iflastan çıkabilirler.

Yeniden değerleme işlemleri ya hesap dönemi sonunda ya da hesap dönemi içinde yer alan geçici vergi dönemleri sonunda olmak üzere yapılması mümkün bulunmaktadır. Bu nedenle en yakın hesap dönemi olan Ocak-Aralık/2022 aylarını barındıran kurumlar vergisi dönemidir.

VUK'un geçici 32. maddesi kapsamında 31.12.2022 tarihinde yeniden değerleme yapılması halinde beyannamenin 31.01.2023 tarihine kadar verilmesi, verginin ilk taksitinin bu süre içinde kalan iki taksitinin ise ikişer ay aralıklarla ödenmesi gerekir. Bu sebeplerle; yeniden değerleme imkanından faydalanmamış şirketlerin bu hususlara dikkat etmeleri önemle rica olunur.